

Czakó Jenő dr. (1901-1958)
Egyházzenei munkássága

Tájékoztató

2. Kiadás

2020

Tartalom

Bevezetés	4
Kötetek	5
1.0 Kötet – Életrajz, képek (Dia)	5
2.0 Kötet – Énekvers szövegek (Dia)	5
3.1 Kötet – Kottás énekversek + Igeversek (Dia)	6
3.2 Kötet – Kottás énekversek + MIDI hanganyag (Dia)	6
3.3 Kötet – Kottás énekversek – Füzet (A5)	6
4.1 Kötet – Ihletett változatok + MIDI hanganyag (Dia)	7
4.2 Kötet – Ihletett változatok – Füzet (A5)	7
5.1 Kötet – Kézirat füzet – (fakszimile)	8
5.2 Kötet - Harmonizált művek + MIDI hanganyag	9
5.3 Kötet - Harmonizált művek – Füzet (A4)	9

Függelék	10
Betűrendes énekjegyzék	10
Szerző-, forrásmutató	22
Jelmagyarázat énekadatokhoz	34
Használat	35
Nyomtatás	40
Énektanulás	43
Felhasználhatóság	44

Bevezetés

Jelen, 2020 évi közreadás Czakó Jenő dr. (1901-1958) lelkész egyházzenei hagyatékából készült *kéziratai alapján, az eredeti formában*. Munkásságából csupán ének-szövegeit, ill. *fordításait*, saját szerzésű *énekdallamait, kánonjait, kottás kéziratfüzetét* közöljük, valamint *harmonizált* (kórus- és zongoraletét) műveit tervezzük közölni. Ezek összegyűjtését és közreadását nem csak a termékeny munkásság értékörző megbecsülése indokolja, hanem az is, hogy művei olykor tévesen, ismeretlen szerzőtől jelölve, vagy a szerző, ill. forrás teljes elhagyásával, és az eredeti szövegtől eltérő változatban jelentek meg. A szerző műveit sokféle kiadvány közölte mind életében, mind halála után, még máig is. Jelen kiadás célja, hogy műveit az *eredeti, hiteles változatban* adja közre, illetve, hogy ismert vagy ismeretlen műveit *közkinccsé* tegye.

Az első, 2014 évi közreadás négy kötet csoportot tartalmazott.

A második, 2020 évi közreadásunkat a következő **öt kötet** csoportra bontottuk:

1. Életrajz, képek
2. Énekvers szövegek
3. Kottás énekversek
4. Ihletett változatok
5. Kézirat és Harmonizált művek

A második PDF közreadás minden kötetnél *könyvjelzőket* is tartalmaz, továbbá *tartalomjegyzék*, valamint *szerző- és forrásmutató* részekkel is bővült.

Kötetek

1. Életrajz, képek (Dia)

Az **1. kötet** egy rövid *életrajzi összefoglaló*, mely *képekkel* illusztrálva mutatja be Dr. Czakó Jenő (1901-1958) *életét* és felsorolja *írásait*. Formátuma: (Dia); A közreadó honlap Czakó Jenő dr. életéhez tartozó képeknek külön is helyet ad. A második kiadás az életrajz, illetve képalbum előtt *tartalomjegyzéket* is közöl.

2. Énekvers szövegek (Dia)

A **2. kötet** a szerző *kézirat füzetéből* vett és általa *írt, fordított, ill. komponált* művek *szövegét* és *adatait* tartalmazza.

A második kiadás *tartalomjegyzéket*, valamint *szerző- és forrásmutatót* is közöl.

Ez a *szövegekönyv* támogatja *szavak keresését* is az énekversek szövegében, ellentétben a kottás énekgyűjteménnyel, ahol a szöveg szótagokra tördelt. A szövegekönyv hasznos lehet lelkészeknek, gyülekezeti munkásoknak adott témájú énekek keresésére, ha ügyesen választják meg a témához illő keresőszót. De az egyházi ének szakembereit is segítheti adott szempont szerint éneklésre alkalmas énekek kiválasztásában.

Formátuma: Képernyő/Dia (1024x768).

3.1 Kottás énekversek + Igeversek (Dia)

3.2 Kottás énekversek + MIDI hanganyag (Dia)

3.3 Kottás énekversek –Füzet (A5)

A 3. kötet a 2. kötet *kottás* változata. 80 *éneket* tartalmaz, ebből 25 *kánon*. A gyűjtemény énekkedvelő hívek, gyülekezetek részére *megtekintés, meghallgatás, tanulás* céljából készült a *képernyő, kivetítő* dia formátumára optimalizálva.

A 3.1-es változat az énekművekhez kapcsolódó bibliai *igeverseket* is tartalmazza.

A 3.2-es változat kottás műveihez meghallgatható *MIDI hanganyagot* csatoltunk a tanulás segítésére, elhárítva a kottaolvasásban való járatlanság akadályait is.

A 3.3-as változat *nyomtatás céljára* készült A5-ös formátumú *füzet*. Oldalanként két dia kerül rá. A füzetet 30 db A4-es ívre kétoldalasan egyben nyomtassuk ki.

– Az első 5 ívet középen hajtsuk félbe, majd V alakban úgy foglaljuk egymásba, hogy a helyes oldalrendben lapozható füzet jöjjön létre. – Ismételjük a műveletet 5 ívenként, amivel további 20 oldalas füzetek jönnek létre, mígnem a maradék 5 (vagy kevesebb) ívből is füzet lesz. A füzeteket oldalszámozásuk rendjében kell egymás után úgy sorba rendezni, hogy egybekötve könyv legyen belőlük. Az első és utolsó füzet legelső, illetve legutolsó oldalát az elülső, illetve hátsó borító lapjához lehet ragasztani a strapabíróbb használat érdekében. De a bekötést akár könyvkötőre is bízhatjuk. A második kiadás tartalomjegyzéket, valamint szerző- és forrásmutatót is közöl.

4.1 Ihletett változatok + MIDI hanganyag (Dia)

4.2 Ihletett változatok – Füzet (A5)

A **4.1 kötet** az énekgyűjtemény kiegészítő kötete, olyan művekkel, melyeket dr. Czakó Jenő valamely műve *nyomán*, műve által *ihletve*, *más szerzők*, *más változatban írtak (át)*, de forrásukat tekintve Czakó Jenő dr. valamelyik művéhez köthető. Erre azért voltunk figyelemmel, mert több egyházzenei kiadványban művei megmásítva, illetve hiányosan vagy tévesen dokumentálva jelentek meg. A *más változatok* bizonyára a jobbítás szándékából születtek, de ilyenkor illene feltüntetni a *forrást* is, amely *nyomán* az új változat készült. A tárgyilagos dokumentáláshoz tartozna még az is, hogy ha valaki az igazítás, jobbítás igényével nyúl egy másik szerző művéhez, az a *változatához bátran adja a nevét* is. Ilyen hiányosságok elkerülését ösztönzendő, gyűjtöttük össze a Czakó Jenő nyomán ihletett változatokat is.

Formátuma: Képernyő/Dia (1024x768).

A **4.2 kötet**, a 4.1 kötet *füzet* változata, mely *nyomtatás céljára* készült, épp úgy, mint a 3.3-as kötet. Nyomtatása is azzal azonos módon végzendő, különbség csak a kisebb terjedelemből adódik.

A második kiadás *tartalomjegyzéket*, valamint *szerző- és forrásmutatót* is közöl.

5.1 Kézirat füzet – (Fakszimile)

Az **5. kötet** csoport a 2020 évi második kiadástól lett a közreadás része, ami a 2014 évi első kiadásban még nem szerepelt.

Az **5.1 kötet**, Czakó Jenő *kézirat füzetét* elsőre „*fakszimile*” *másolatban* közli, ami azonban így is hasznos forrás lehet karvezetők, kántorok, kutatók számára. A közreadás nem csak bárki részére ad hozzáférést már a feldolgozása előtt is, hanem a szerzői *kézirat füzet feldolgozását* is *előkészíti*. Az már látható, hogy a feldolgozásban összesen **174 szerző-/forrás** és **212 név** (kezdősor, cím) adatát, **170 mű** (**37 kánon**, **117 harmonizált**, **20 egyszólamú** mű) adatát kell kezelni. Az első kiadás az egyszólamú műveket szinte teljes számban (1-80) felölelte, de a harmonizált művek jó részét idáig csak a kézirat füzet őrizte. A *feldolgozás* során tehát az esetleg eddig kiadatlan, illetve közreadásra érdemes *harmonizált műveket* kell még csokorba szedni. 21 művet Czakó J. harmonizált. Sajnos sok (72) műnél nincs dokumentálva a harmónia szerző személye.

Ez a közreadás *tartalomjegyzéket*, valamint *szerző- és forrásmutatót* is közöl.

Ebbe a tárgykörbe tartoznak még a *füzettel együtt* előkerült, *egyéb források* is, mint: „*Kék énekfüzet*”; „*Evangéliumi kánonok*”; Révészné – „*Új énekek*”; és Ádám Jenő – „*Harmonizált művek*” című források. Ezek közlése is indokolt lehet itt „*fakszimile*” *másolatban*, további **5.12 - 5.15 kötet**számokkal jelölve.

5.2 Harmonizált művek + MIDI hanganyag (Dia)

5.3 Harmonizált művek – Füzet (A4)

Az **5.2** és **5.3** kötetek a *kézirat anyagot feldolgozó, kiválogató, nyomdai kivitelű, harmonizált műveket* tartalmazzák majd, ha elkészülnek. Ide soroljuk azokat a műveket, melyeket *maga Czakó Jenő dr. harmonizált*, vagy amiket Czakó Jenő olyan művéhez, melyben ő a szöveg vagy dallam szerző, *más harmonizált*. Ezek kórusművek vagy zongora letétek, melyeknek kórusok, kántorok vehetik hasznát.

Közreadásukat az előbbiekhöz hasonlóan tervezzük:

Az **5.2 kötetet** + MIDI hanganyaggal, (Dia) képernyőre, kivetítőre.

Az **5.3 kötetet** – Füzetben (A4) nyomtatható formában.

Függelék

Betűrendes énekjegyzék

Művek betűrend szerinti névadatai	Mű (DL) sorszáma	Füzet oldal	PDF oldal	Névadat azonosító
A kezdet és a vég	123	72	85	1
A megfáradt, a megterhelt (kánon)	35	81	94	2
A pislogó gyertyabél lánggra éled	120	67	80	3
A régi kereszt	119	66	78	4
A szűk kapu, a keskeny út (kánon)	35	81	94	5
A vigaszt nyújtom én néktek	128	78	91	6
A világ Megváltója	79	174	204	7
Abide with Me	91	27	35	8
Add, hogy azt mutassa éltem	8	145	164	9
Add, hogy azt mutassa éltem	8	148	172	9
Adeste fideles	160	103	121	10
Adjatok hálát az Istennek	104	42	52	11
Akik könnyhullatással vetnek	85	8	15	12
Áldjuk a nagy Királyt	92	28	36	13
Áldunk téged drága Jézus (kánon)	49	19	26	14
Árad a telt szív, rólad zeng	102	40	50	15

Arra én méltó nem vagyok		21	146	170	16
Arra én méltó nem vagyok		21	150	174	16
Auf Gott und nicht auf meinen Tat		157	98	113	17
Auf, laßt uns singen	(kánon)	149	90	103	18
Aus Werk, aus Will mit neuem Mut	(kánon)	150	90	103	19
Az én megváltóm élő		64	159	184	20
Az ételért, az italért	(kánon)	35	81	94	21
Az Úr az én hű pásztorom		1	16	23	22
Az Úr minket hív		90	26	34	23
Az Úr szent hegyén		3	137	156	24
Az Úrnak szóljon énekünk		78	82	95	25
Bár angyaloknak nyelve szól		97	35	43	26
Bartimeus éneke		65	132	151	27
Be Thou my Vision		88	24	31	28
Be Thou my Vision		88	25	33	28
Békét, békét, adj nekünk, Urunk	(kánon)	147	89	102	29
Bim, bam! Glocken läuten.	(kánon)	145	88	101	30
Boldog ember, aki nem jár gonosz úton	(kánon)	58	90	103	31
Bűnömet, szennyemet, kínomat, könnyemet		122	71	84	32
Célegyenest előre		73	13	20	33
Csak az Úrnak nagy kegyelme		87	23	30	34
Csak el ne engedj, Jézus		168	124	142	35

Csak Istenben van oltalmam		157	98	114	36
Csak Te ne hagyj el		91	27	35	37
Csak veled járni, Jézus		22	128	146	38
Csüggedő fiak ott a völgybe' lenn	(kánon)	42	112	130	39
Danket, danket dem Herrn	(kánon)	53	85	98	40
Das ist meine Freude	(kánon)	74	87	100	41
Dicsérd őt, Uradat	(kánon)	53	85	98	42
Dona nobis pacem, pacem	(kánon)	147	89	102	43
Drága dolgok szólnak Rólad		20	162	187	44
Édes Atyám áldom		75	149	173	45
Egy nap, mikor még az Atya kebelén		69	160	185	46
Egyszerű imádság		105	44	54	47
Eljő felhőkön a Király		124	73	86	48
Emlékezz rólam, oh, Uram		62	1	8	49
Én benned bízom Uram, Isten		100	38	48	50
Én lelkem zengjed most az Úr dicséretét		23	172	200	51
Én nálam nélkül semmit sem tehetsz	(kánon)	165	111	129	52
Er wacht ihr Schläfer drinnen	(kánon)	143	87	100	53
Es regnet, wenn es regnen will		76	89	102	54
Exultate justi in Domino		170	175	205	55
Ez a nap, mit az Úr nekünk rendelt	(kánon)	33	92	105	56
Fac ut possem demonstrare		8	145	169	57

Fel, Krisztus vitézi!		84	6	13	58
Felnőtt, mint vessző		24	164	190	59
Froh zu sein bedarf es wenig		58	90	103	60
Gib dich zufrieden und sei stille		140	83	96	61
Glorious King of Thee are Spoken		20	162	188	62
Glory To Jesus		68	156	181	63
Ha esik, hát csak hadd essék	(kánon)	76	89	102	64
Ha, ha, ha.	(kánon)	148	89	102	65
Háborgó tenger, bős habok		25	3	10	66
Háborog szörnyen a tenger		107	47	57	67
Hadd járjak útamon véled, Jézusom		89	25	32	68
Hálám az Úr elé	(kánon)	146	88	101	69
Halleluja, Halleluja, Ámen, Ámen	(kánon)	142	85	98	70
Hangtalan, csendesen tűnik a fény		4	15	22	71
He Lives		64	158	183	72
Herr Christ ich sah am Kreuz dich langem		167	117	135	73
Herr, bleibe bei uns		55	87	100	74
Hiszek a napban		80	138	157	75
Hogy heveskedsz utcazajban s a fellegek megett		162	107	125	76
How do I know that my Lord is with me?		115	61	71	77
Hozzá vágyik szomjas lelkem		158	100	116	78
Húsvéti kánon		42	112	130	79

Hű szárnyad árnyékában		63	29	37	80
Ich steh an deiner Krippe hier		99	37	45	81
Így szóla Jézus, Ó, Atyám		98	36	44	82
Ismerd meg Krisztust		72	127	145	83
Isten élő Lelke, jöjj		109	52	62	84
Isten mellett oly igen jó	(kánon)	74	87	100	85
It pays to serve Jesus		120	67	80	86
Itt az éltem, Jézusom		86	12	19	87
Itt az este, ránk borul árnya	(kánon)	48	88	101	88
Jer, örvendj, te hív nép, angyal szólít ilyképp		160	103	121	89
Jesu, der du bist alleine		154	96	110	90
Jesus has loved me		68	156	181	91
Jézus a viharban		107	46	56	92
Jézus szeretett		68	156	181	93
Jézus Te égi szép		117	64	74	94
Jézus, Jézus, Jézus (1)		82	1	8	95
Jézus, Jézus, Jézus (2)		32	18	25	96
Jézus, Jézus, Jézus (2)		32	125	143	96
Jézus, terád egy gondolat		83	4	11	97
Jézushoz jöjjetek, megfáradtak	(kánon)	41	14	21	98
Jézusom, ki árva lelkem		111	54	64	99
Jöjj az életnek kútfejéhez	(kánon)	44	97	111	100

Jöjj, csillapodj le, és békélj meg		153	95	108	101
Jöjj, ments meg, Immánuel		95	32	40	102
Jöjjetek énhozzám megfáradtak	(kánon)	46	111	129	103
Karácsonyi kánon		47	157	182	104
Keresztnek népe, fel!		169	134	153	105
Kérlek, Uram, a szívemet	(kánon)	155	97	111	106
Kérlek, Uram, a szívemet	(kánon)	155	113	131	106
Kiált a szózat a pusztaságban		6	143	162	107
Kitárom előtted szomjazó szívemet		30	171	198	108
Könyörülj rajtunk, Úr Isten		114	59	69	109
Krisztus képében, áldott követségben		110	53	63	110
Krisztus képében, áldott követségben		110	57	67	110
Krisztusé, Krisztusé		19	5	12	111
Légy csendes szívvel és békével		140	83	96	112
Lesz belőled emberhalász		2	2	9	113
Lobet den Herren den mächtigen König der Ehre		92	28	36	114
Lord I would have thysel in all thy beauty		116	62	72	115
Már nem, mint zsellér		118	65	75	116
Meghajtom térdem és fejem		14	153	178	117
Meghasított sziklakő		81	43	53	118
Meglátogatta népét az Úr	(kánon)	47	157	182	119
Megváltóm engem úgy szeret		71	99	115	120

Megváltóm engem úgy szeret		71	120	138	120
Mélyről jövő forrás		7	142	161	121
Mennyei forrás, minden élet fénye		105	44	54	122
Mért csügged így bús kintól sújtott lelked		108	48	58	123
Mi boldogságra vágyunk		141	84	97	124
Mi csak szőlővesszők		125	74	87	125
Mi segítségünk	(kánon)	55	87	100	126
Mid jó, amit Isten tészén		156	98	112	127
Miért, hogy Ő, kit angyal ének dicsért		79	174	204	128
Minden elmúlik		126	75	88	129
Minden térd hajoljon meg		10	139	158	130
Mint a nyári hajnal ékessége		9	58	68	131
Mint fáradt vándor a forrásvízhez		13	115	133	132
Most áldja minden nép		129	79	92	133
Most széjjelválnak útjaink		51	105	123	134
Mutasd meg nekünk az Atyát	(kánon)	56	86	99	135
Mutasd meg, hadd lássam		27	169	195	136
Nagy haragodban én Uram		106	45	55	137
Nagyszerű dolgot sejtet a lélek		15	166	192	138
Nálad, Jézus, örök élet	(kánon)	54	85	98	139
Napköltekor szívem dicsérd		12	114	132	140
Ne aggodalmaskodjál	(kánon)	70	173	203	141

Ne csüggedj lelkem	(kánon)	45	86	99	142
Ne hagyj el minket	(kánon)	55	87	100	143
Néked, Urunk, dicsőség	(kánon)	40	11	18	144
Néked áldozunk hál'adással	(kánon)	44	97	111	145
Nem értem én		77	168	194	146
Nép, aki mély, sötét völgyben jár		65	133	152	147
Nincs nekem itten maradandó városom		29	163	189	148
Nincs nekem itten maradandó városom		29	165	191	148
No gyertek, törvénykezzünk		5	126	144	149
Ó, áldd Urad, Istened		139	80	93	150
Ó, áldott az Úr neve		93	30	38	151
Ó, gyertek, zengjünk éneket a drága Úr előtt		17	116	134	152
Ó, halld meg ég és halld meg föld		28	151	176	153
Ó, nyissad meg majd nékem	(kánon)	57	86	99	154
Ó, sebzett, véres, szent fej		103	41	51	155
Ó, Uram, Isten, ha Te hagyod, elhal		101	39	49	156
Ó, Uram, Isten, ha Te hagyod, elhal		101	51	61	156
Ó, Uram, Jézus láttam kínod		167	117	135	157
Ó, Uram, Jézus, téged áhít lelkem		151	93	106	158
Ó, Urunk Jézus, légy velünk		50	80	93	159
Ó, Urunk Jézus, légy velünk		50	80	93	159
Odafönn a hegyen az a régi kereszt		119	66	79	160

Oly régi és ím mindig új		18	120	138	161
On a hill far away stood an old rugged cross		119	66	77	162
Örülj, szívem		161	104	122	163
Örvendező kánon		43	110	128	164
Örvendező zsoltár		170	175	205	165
Örvendj, pusztaság		26	131	149	166
Örvendő dalunkkal dicsérjük		34	20	27	167
Rád várok, Jézus		11	136	155	168
Rajta hát szívem		36	118	136	169
re re re mi fa so la ti do la		164	110	128	170
Rock of Ages cleft for me		81	43	53	171
Serkenj föl te, lant és hárfa		127	76	89	172
Should old acquaintance be forgot		51	106	124	173
Sing dem Herren, singet Ihm und jubilieret!		54	85	98	174
So nimm denn meine Hände und führe mich		168	124	142	175
so, do mi so so la so mi do		163	108	126	176
Süllyedőbe' voltam én		37	154	179	177
Szegény és nyomorult		72	127	145	178
Szemednek lángja átvilágít		152	94	107	179
Szent jászlad mellé állok itt		99	37	46	180
Szent lélekkel töltsd be	(kánon)	59	112	130	181
Te álomszuszék kelj fel	(kánon)	143	87	100	182

Te légy én álmom		88	25	33	183
Te rád vár bús szívem	(kánon)	66	85	98	184
Te voltál nekünk várunk	(kánon)	60	91	104	185
Telve a szívem hálával	(kánon)	61	111	129	186
Térded, fejed hajtsd meg Neki		31	60	70	187
The breaking of the day		9	58	68	188
The old rugged cross		119	66	76	189
The service of Jesus true pleasure affords		120	67	80	190
There is a place for every worker		121	68	81	191
Túlárad szívem		16	130	148	192
Tűnő fényért balgán mit futsz		73	13	20	193
Új ének zeng a rónaságon		112	55	65	194
Új ez az élet	(kánon)	52	111	129	195
Új templom épül szívek mélyiben		39	122	140	196
Új templom épül szívek mélyiben		39	140	159	196
Új templom épül szívek mélyiben		39	140	167	196
Úr Isten, jó Atyám, rám irgalommal nézz le		159	102	118	197
Úton és útfélen oly sok a jaj		38	134	153	198
Úttalan úton égi fénysugár		94	31	39	199
Über Abend stille Augen		48	88	101	200
Várom az Urat, mint az örök	(kánon)	42	112	130	201
Vedd életem, Jézusom		86	12	19	202

Védő szárnyad terjeszd ki reám		63	22	29	203
Vége van már a szolgaságnak	(kánon)	43	110	128	204
Vesd le már a bánat súlyt		113	56	66	205
Víg ének zeng a hegy felől		96	34	42	206
Vigadozva áldjuk az Úr nevét		170	175	205	207
Was Gott tut, das ist wohlgetan		156	98	112	208
We choose Christ		19	5	12	209
Wir preisen den Herrn Jesus Christ		78	82	95	210
Ye Servants of God		90	26	34	211
Zengj dalt, zengj új dalt	(kánon)	166	111	129	212

Magyarázat:

A *Betűrendes énekjegyzék* oszlopaihoz és e PDF kiadvány könyvjelző használatához. A fenti *Betűrendes énekjegyzék* a „*Kézirat füzet*” c. kötet név adatait közli.

1. oszlop:

A *Művek betűrendes jegyzéke* a füzetben lévő *művek név adatait* (szöveg kezdősor és cím) itt jelzi. Ahol ilyen szöveg név adat nincs, mert a füzet csak hangjegyekkel leírt művet (dallamot) közöl, ott a műre annak kezdő hangjegyeit *szolmizációs* nevükön felsoroló *név* hivatkozik. A névadat után *kánon* esetén a mű *műfaj* adatát is jeleztük. A közreadott művek elérése névadataik alapján a „*Művek betűrend szerinti elérése*” nevű *könyvjelző használatával* lehetséges.

2. oszlop:

A *kézirat füzetben* 80 mű utólag bekarikázott sorszámot kapott Draskóczy László (1940-2020) egyházzenei kutatómunkája során, melyeket jelen közreadás betűrendes jegyzéke (fekete 1-80) (DL) sorszámmal jelez. Kutatása a többi művet nem érintette, de jelen feldolgozó munka a többi műre is igényelte egy azonosító ([kék 81-170](#)) sorszám bevezetését, amit csak e tartalomjegyzékben jelzünk, a füzet lapjain nem. Elérésüket ez a PDF közreadás a „*Művek DL. sorszám szerinti elérése*” nevű *könyvjelző használatával* biztosítja.

3. oszlop:

Itt jelezzük CzJ. szerző *kézirat füzetének* lapszélei alján látható, bekarikázott Füzetoldal számokat.

Elérésüket ez a PDF közreadás a „*Művek CzJ. oldalszám szerinti elérése*” nevű *könyvjelző használatával* biztosítja.

4. oszlop:

Itt jelezzük a jelen PDF *közreadás* tényleges oldalszámait is, amik nagyobbak, mint a *kézirat füzetben* jelzett bekarikázott oldalszámok, hiszen eléjük illesztettük a (címodal, mottó, tartalomjegyzék) *bevezető részt*.

5. oszlop:

Itt jelezzük az 1. oszlopban felsorolt (*kezdősor*, *cím*, *szolmizációs név*) *névadatok azonosító* sorszámát. Ez az adat csak a feldolgozást segíti, a közreadás használatában nincs szerepe. Egyúttal jelzi, hogy összesen 212 névadatot kezelünk.

Szerző-, forrásmutató

Szerzők, Források	Korszak	Művek sorszáma; Jelölése: - T: Szöveg; F: Fordító; D: Dallam; H: Harmónia; K: Kánon;
[?] Ismeretlen Szöveg szerző		T: 31, 58, 74, 76, 78, 84, 96, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 170,
[?] Ismeretlen szöveg Fordító		F: 112;
[?] Ismeretlen Dallam szerző		D: 12, 33, 58, 78, 82, 89, 142, 143, 147, 163, 164, 166;
[?] Ismeretlen Harmónia szerző (72)		H: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 25, 32, 36, 38, 39, 50, 51, 62, 63, 65, 68, 69, 71, 73, 78, 82, 83, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99, 105, 107, 108, 109, 112, 113, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 151, 152, 153, 154, 156, 160, 163, 167, 168, 170;
[?] 18. századi dallam		D: 53, 66;
Ackley, Alfred Henry	(1887-1960)	T: 64; D: 64;
Ackley, Bentley DeForest	(1872-1958)	T: 115; D: 9, 19, 115;
Ádám Jenő	(1896-1982)	H: 27, 141;

Allen, M. van Dorn	(1914-2011)	D: 22;
Árokháty Béla	(1890-1942)	H: 100, 101;
Az angliai JEB énekeskönyvéből		D: 2;
Bach, Johann Sebastian	(1685-1750)	D: 99, 108, 113; H: 103, 111, 140;
Baker, A, M	(-?-)	T: 107;
Balla Péter	(1908-1984)	T: 110;
Bastie, Barthélemi	(1777-1841)	T: 167;
Batiste, Antoine Édouard	(1820-1876)	D: 68;
Beethoven, Ludwig van	(1770-1827)	D: 128;
Benke Lajos	(-?-)	H: 28;
Bennard, George	(1873-1958)	T: 119; D: 119;
Bernhardt, Christoph	(1628-1692)	D: 74;
Bibliai szöveg		T: 55, 142;
Binder, A.W.	(-?-)	H: 29;
Bourgeois, Loys	(1510-1569)	D: 100, 101, 102, 106;
Brun, Johan Nordhalm	(1745-1816)	T: 63;
Budry, Edmond Louis	(1854-1932)	T: 152;
Burns, Robert; skót költő	(1759-1796)	T: 51;
Búzás Szűcs Ferenc	(-?-)	D: 127;
Byrne, Elisabeth Mary	(1880-1931)	F: 88;
Carey Bonner	(1859-1938)	D: 4; H: 34, 79;
Caswall, E.	(-?-)	T: 83;

Chapmann, John Wilburn	(1859-1918)	T: 69;
Cheal, Elise A.	(1865-1904)	D: 71;
Cherubini, Luigi	(1760-1842)	D: 148, 149;
Chopin, Frederic	(1810-1849)	D: 3, 7;
Clairvauxi Bernát	(-?-)	T: 8;
Clark, T.	(-?-)	D: 96;
Clayton, Norman John	(1903-1992)	D: 5;
Cohen, H.	(-?-)	D: 36;
Cooke, W.H.	(-?-)	D: 93;
Croft, William	(1678-1727)	D: 90;
Crüger, Johann	(1598-1662)	D: 129;
Czakó Jenő dr.	(1901-1958)	T: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 65, 66, 70, 71, 73, 77, 82, 139, 165, 166; F: 1, 8, 9, 19, 20, 24, 25, 31, 32, 34, 37, 48, 50, 51, 55, 58, 63, 64, 68, 69, 74, 76, 78, 79, 119, 120, 145, 146, 147; D: 6, 8, 15, 18, 21, 23,

24, 27, 28, 30, 39, 44, 45, 46, 47,
52, 59, 61, 70, 72, 73, 75, 77, 80;
H: 7, 8, 13, 24, 32, 37, 39, 64, 72,
80, 81, 86, 87, 101, 110, 114, 117,
124, 158, 159, 161;

D: 110;

Csángó dallam

Dalcroze, Émile Jaques

(1865–1950) **D:** 11;

Dán dallam

D: 13;

Debrecen

1774; **D:** 114;

Dél-indiai Tamil keresztyén ének

D: 17;

Dizseri Sándorné id.

(1904-1993) **T:** 75;

Dykes, John Bacchus

(1823-1876) **D:** 25;

Ecsedy Aladár

(1902-1990) **D:** 84;

F.C.H.

T: 120;

Flemming, Friedrich Ferdinand

(1778-1813) **D:** 105;

Forneste, John of

(?-1239) **D:** 49;

Frankfurt

1662; **D:** 111;

Freylinghausen gyűjtemény

1704; **D:** 167;

Fullerton, William Young

(1857-1932) **T:** 79;

Füle Lajos

(1925-2015) **T:** 155, 162; **D:** 155;

Gabriel, Charles Hutchinson

(1856-1932) **T:** 1; **H:** 1;

Gebhardi, Ludwig Ernst

(1787-1862) **D:** 56;

Gellert , Christian Fürchtegott Genf	(1715-1769)	T: 157; 1562;	D: 104;
Georg Rawson	(1807-1889)	T: 34;	
Gerhardt , Paul	(1607-1676)	T: 99, 103, 113, 140, 153;	
Goldfarb , Israel	(1879-1967)	D: 29;	
Gyülvérszi Barnabás H.Z.-né	(1925-2011) (-?-)	H: 15; H: 21;	
Hacsiro Szato	(-?-)	D: 162;	
Hassler , Hans Leo	(1564-1612)	D: 103;	
Hastings , Thomas	(1784-1872)	D: 81;	
Hausmann , Julie	(1826-1901)	T: 168;	
Havergal , Frances Ridley	(1836-1879)	T: 86;	
Haydn , Franz Joseph	(1732-1809)	D: 20;	
Hayes , Philiph	(1738-1797)	D: 150;	
Hensel , Walther	(1887-1956)	D: 48;	
Hilton , (?)	(-?-)	D: 165;	
Hintze , Jakob	(1622-1702)	D: 140, 153;	
Holland dallam		D: 35;	
HOWARD	(-?-)	T: 97;	
Hugenotten Lieder		H: 102;	
Hugh , Stevenson Roberton	(1874-1952)	H: 1;	
Hull , Eleanor Henrietta	(1860-1935)	T: 88;	

Ír himnusz		T: 88;
Ír népdal		D: 88;
Iverson, Daniel	(1890-1977)	T: 109; D: 109;
Joseph, G.	(-?-)	D: 152;
Kammerschmidt, Andreas	(1612-1675)	D: 158;
Kerényi György	(1902-1986)	F: 170;
Kinkel, Johanna	(1810-1858)	D: 62;
Kolozsvár	1837;	D: 161;
Kovács Imre	(-?-)	T: 169;
Kovács Tibor	(-?-)	T: 80;
Lamouroux, Dr.	(1794-1866)	T: 159;
Latin himnusz (Veni Immanuel)		D: 95;
Latin hymnusz 17.századból		T: 160;
Leuchtmann, Martin	(1904-1990)	T: 112;
Llanthony apátság énekeiből		T: 32; D: 32;
Loveless, Wendel P.	(1892-1987)	D: 16;
Lunange et Prière kötetből		H: 106;
Lyte, Henry Francis	(1793-1847)	T: 91;
MacGill, J. Wakefield	(1829-1902)	T: 68;
Malan, Henri Abraham César	(1787-1864)	T: 151; D: 151;
Maróthy György könyvéből		H: 104;
Marsch, Charles Howard	(1885-1956)	D: 69;

MARTHYRDOM		T: 98;
Meskó Andorné	(-?-)	T: 72;
Miklós József	(-?-)	F: 50, 139;
Moe, Ole Teodor	(1863-1922)	T: 117;
Monk, William Henry	(1823-1889)	D: 91;
Monod, Théodore	(1836-1921)	T: 158;
Monsell, John Samuel Bewley	(1811-1875)	T: 93;
Mozart, Wolfgang Amadeus	(1756-1791)	D: 14, 60, 86, 154;
Neal, A. McRalay	(-?-)	T: 121;
Neale, John Mason (angol szöveg)	(1818-1866)	T: 95;
Neander, Joachim	(1650-1680)	T: 92;
Newman, John Henry	(1801-1890)	T: 94;
Newton, John Henry	(1725-1807)	T: 20;
Norvég népdal Svéd változata		D: 63;
olvashatatlan Mrs. J. I.	(-?-)	T: 116; D: 116;
McCklland?		
olvashatatlan név.	(-?-)	D: 120;
Öreg graduál	1636;	T: 114;
Palmer, Horatio Richmond	(1834-1907)	D: 107;
Poling, Daniel Alfred	(1884-1968)	T: 19;
Praetorius, Michael	(1571–1621)	D: 54;
Purcell, Henry	(1659-1695)	D: 42, 43;

Purday, Charles Henry	(1799-1885)	D: 94;
Reading, J.	(1677-1769)	D: 160;
Régi ír dallam		D: 34;
Régi skót dallam		D: 1;
Révészné Váró Margit	(1891-1972)	T: 89, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 127, 128, 129, 141; F: 81, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 103, 107, 108, 109, 111, 113, 151, 152, 153, 157, 158, 159, 160, 167, 168;
Rist, Johann	(1607-16679)	T: 111;
Rodigast, Samuel	(1649-1708)	T: 156;
Román László	(-?-)	D: 169;
Rowe, James	(-?-)	T: 37;
Säbelman, Friedrich	(1851-1911)	T: 50; D: 50;
Salieri, Antonio	(1750-1825)	D: 40;
Schmid, Theo	(1892-1978)	T: 48;
Schuller, George Stark	(1882-1973)	D: 38;
Schultt, Rudolf Friedrich von	(-?-)	T: 108;
Seifert, Adolf	(1902-1945)	D: 57;
Severus, Gastorius; (Weimar);	1681;	D: 156;
Sibelius, Jean	(1865-1957)	D: 139, 141;

Silcher , Friedrich	(1789-1860)	D: 168;
Skót népdal; „Gyertyafény keringő”		D: 51;
Smart , Henry Thomas	(1813-1879)	H: 95;
Smith , Deboss	(-?-)	D: 121;
Smith , Howard E.	(1863-1918)	D: 37;
Smith , Oswald Jeffray	(1889-????)	T: 9;
Somogyi József	(-?-)	D: 39;
Sorlie , Carolina Wolla	(1869-1953)	D: 117;
Stephani , Hermann	(1877-1960)	D: 145, 146;
Stralsund Gesangsbuch	1665;	D: 92;
Szabó Helga	(1933-2011)	H: 21;
Szájhagyományból		D: 41;
Tadasi Mandzsoure	(-?-)	D: 162;
Tariska Zoltán id.	(1917-1999)	D: 26, 65;
Tersteegen , Gerhard	(1697-1769)	T: 154;
Thate , Albert	(1903-1982)	D: 55;
Thring , Godfrey	(1823-1903)	T: 25;
Toplady , Augustus M.	(1740-1778)	T: 81;
Tradicionális ír dallam		D: 79;
Túrmezei Erzsébet	(1912-2000)	F: 117;
Új Zengedező Mennyei Kar		T: 161;
Urhan , Chrétien	(1790-1845)	D: 159;

Vargha Gyuláné	(1863-1947)	F: 86;
Vargha Tamás	(1890-1968)	T: 87, 118, 122, 123, 124, 125, 126; F: 83; D: 87, 118, 122, 123, 124, 125, 126;
Viadana, Lodovico Grossi da	(1564-1645)	D: 170;
Victor János	(1860-1937)	T: 85; D: 85; H: 84, 85;
Wainwright, J.	(1723-1768)	T: 24;
Walch, J.	(-?-)	D: 83;
Wells, Kenneth Herbert	(1895-1995)	D: 31;
Welszi dallam		D: 10;
Weltin, E.	(-?-)	D: 112;
Wesley, Charles	(1707-1788)	T: 90;
Wilson, K.	(-?-)	D: 98;
Wilson's collection	1825;	D: 97;
Zelter, Carl Friedrich	(1758-1832)	D: 76;
Zsengellér Ferenc dr.	(-?-)	H: 6;
Kánon művek		K: 33, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 66, 70, 74, 76, 142, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 155, 165, 166;

Egy szólamú művek

S: 6, 8, 15, 17, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 51, 75, 77, 127, 139, 155, 162, 164, 169;

Magyar szövegszerzők művei

T: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 65, 66, 70, 71, 72, 73, 75, 77, 80, 82, 84, 85, 87, 89, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 110, 114, 118, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 141, 142, 155, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 169;

Csak idegennyelvű szöveg adott

T: 115, 116, 121, 140, 143, 148, 149, 150, 154, 156;

Magyar fordítás létezik (más forrás -ból)

F: 140, 143, 156;

Csak dallam adott

D: 71, 163, 164;

Jelmagyarázat: **T** – Szöveg szerző/forrás;
D – Dallam szerző/forrás;
H – Harmónia szerző/forrás;

F – Fordító;
K – Kánon;

Magyarázat:

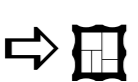

A fenti *Szerző-, forrásmutató* a „*Kézirat füzet*” c. **kötet szerző-, forrásadatait** közli.

A *kézirat füzet* részt követő oldalakon, a kiadványhoz *függelékként* illesztettük a „Művek szerző és forrás mutatója” nevű részt is, amely betűrendben közli a szerző és forrás adatokat, valamint a hozzájuk kapcsolódó művek sorszámát, a szerzői szerepek (T, F, D, H) jelölése szerint csoportosítva.

A szerzők szerinti elérést ez a PDF *közreadás* a „*Művek szerzők szerinti elérése*” nevű *könyvjelző használatával* biztosítja.

Jelen PDF *közreadás* oldalai tehát a fenti (négy féle cél szerint is választható) *PDF könyvjelzők* (Bookmarks) *használatával* érhetőek el.

Jelmagyarázat énekadatokhoz

- : *Bibliai igevers idézete és helye.*
- : *Ének szöveg-szerző, forrás.*
- : *Ének szöveg-fordító.*
- : *Ének dallam-szerző, forrás*
- : *Letét harmónia-szerző, forrás (zongora).*
- : *Letét harmónia-szerző, forrás (kórus, kánon).*
- : *A mű keletkezési helye, dátuma, egyéb információ.*
- : *Megjegyzés, egyéb hivatkozás.*
- : *Éneken rákattintva: meghallgatható (MIDI) hivatkozás.*
- : *Letéten rákattintva: meghallgatható (MIDI) hivatkozás.*
- : *Ének szövegről kottára navigáló hivatkozás.*
- : *Életrajz szövegről képre navigáló hivatkozás.*
- : *Képről életrajz szövegre navigáló hivatkozás.*

Használat

A kiadványt úgy terveztük, hogy **formátumai** biztosítsák az alábbi *funkciókat*:

1. a *hordozhatóságot* – számítógépeken: a **PDF** fájl formátum;
2. az *optimális megjelenítést* – képernyőn, kivetítőn: a **fekvő DIA** oldal formátum;
– nyomtatón: az **A5-ös füzet** oldal formátum;
3. a *meghallgathatóságát* – hangszórón: a **MIDI** fájl formátum.

A hangzó MIDI fájlokat a DIA (1024x768 képpont méretű) PDF fájlalba építettük be. Az A5-ös méretű füzet kotta csak *nyomtatásra* készült, hangzó MIDI nélkül.

A közreadott PDF köteteket a böngészők is megjelenítik, de a hallgatható MIDI csatolmányokat nem egyformán kezelik. Az operációs rendszerek és böngészők bár kezelik a PDF formátumot, de nem minden elemét és nem egyformán. Az *optimális működéshez* az *AcrobatReader* használatát, a *funkciók megőrzéséhez* pedig a kötetek előzetes *letöltését* (mentését) javasoljuk. A 2014 évi első kiadás óta a pdf kezelő programok kínálata bővült, minőségük is javult, érdemes tájékozódni.

Útmutatónk mégis az *Adobe AcrobatReader program használatához készült*.

Az AcrobatReader program a PDF *hivatkozásai* felett a kurzort egy mutatóujjas kéz alakra változtatja. Hivatkozásra kattintva: *navigálhatunk egy másik oldalra*, (pl. életrajzban), vagy a MIDI *meghallgatását indíthatjuk* (kottás kiadványban).

Meghallgatáshoz az oldal jobb felső ikonjára kattintva, meghívja az operációs rendszer alapértelmezett media lejátszó programját, melynek saját ablakában a MIDI fájl lejátszását *elindítani, megszakítani, folytatni, leállítani* tudja. Többszólamú kottáknál, a kezdő sorban jelzett *szólam névre* (SATB) vagy ikonra kattintsunk. (Webdings 88,240)

Mivel a meghallgatható MIDI formátumú fájlok a PDF fájlba be vannak épülve, ezért a PDF olvasó (AcrobatReader) program, beépült médiát talál, amit biztonsági okból, *először nem enged használni*, hanem a felső sorban egy figyelmeztető üzenetet közöl: "*Az alkalmazás... .. bizonyos funkciókat letiltott.*" A figyelmeztető sor végén a "*Beállítások*" gombra kattintva a menüből válassza: „*Dokumentum egyszeri elfogadása megbízhatóként*”. A MIDI biztonságos.

A *megbízhatóként elfogadás* után, a PDF-be foglalt MIDI mű már hallgatható. Ehhez *másodszor is* az oldal jobb felső ikonjára kell kattintani. Ekkor már nem jelenik meg figyelmeztetés, hanem az adott ének(kezdő)vers egyszeri lejátszásra kerül.

Hosszabb énekeknél egy vers két diára került. Ilyenkor az *ének-szám* után, a *vers-szám* kötőjellel áll (2-), jelezve, hogy a vers a következő oldalon folytatódik. A lejátszást szemmel-füllel követve, ilyen oldal utolsó kottasorának végéhez érve, a jobbra kurzorral a következő oldalra kell lapozni. A *vers-szám* utáni pont (2.) jelzi, hogy az a vers, azon az oldalon befejeződik. Az *ének-cím* több versszak esetén is látható, de lejátszás csak az első vers kezdőoldali jobb felső ikonjáról indítható. További

versszakok kezdő oldalán a ikon már nem jelenik meg, de ezekhez az ismételt lejátszást a még nyitott lejátszóprogram párbeszédablakából indíthatjuk el.

A meghallgatás további feltétele, hogy a számítógépen telepítve legyen egy MIDI lejátszásra alkalmas média lejátszó program, például a Windows Media Player, és a hangszóró se legyen lenémítva vagy nulla hangerőre állítva. #

A **navigálás**, (*lapozás*) a kotta oldalakon a *PgUp/PgDn* vagy *jobb/bal-kurzor* billentyűkkel történik *előre/vissza*. Előre fele az éppen játszott kottarészlet a következő oldalon is szemmel-füllel egyszerre követhető.

A **teljes képernyős megjelenítés** előnyös lehet kivetítőn/képernyőn, melyet a *Ctrl+L* billentyűkombináció lenyomásával lehet ki-/bekapcsolni.

A **PDF-be beépített MIDI fájlok lejátszását** korábban csak az Adobe AcrobatReader támogatta, Android rendszer alatt pedig az Adobe PDF olvasója sem. Ezért biztonságból a MIDI fájlokat önmagukban is mellékeltek egy „Énekek_MIDI” nevű könyvtárban. Ma már némely más PDF megjelenítők is kezelik a beépített media fájlokat. A 2020 évi második kiadásban a MIDI fájl a PDF fájlba csatolmányként lett beépítve.

Ha bármi okból a kottás PDF (Dia) fájlból nem indulna a MIDI média lejátszása, akkor a mellékelt „Énekek_MIDI.zip” nevű (becsomagolt) könyvtárban lévő MIDI fájlok (kicsomagolás után) meghallgathatók egy *médialejtszó programmal*, ami minden (PC, tablet és mobil-telefon) operációs rendszerben alapból is telepítve van.

A MIDI formátum (Music Instrument Data Interface) igen kis helyigényű média hangfájl, amit mobiltelefonokban csengőhangként is szoktak használni. A MIDI fájlokban a GM (General MIDI) programajánlásból *két féle hangszer szól*. Az 53-as kódszámú „Choir Aachs” nevű (*kórus*), ill. a 25-ös kódszámú „Guitar (nylon)” nevű (*nylon húrú gitár*) hangszer. E párosításban a *gitár* pendülése a hangjegy megszólalás *kezdétét*, a *kórus* pedig a hangzás *végét jelzi világosan*, ahol a gitár kezdeti pendülése már teljesen elhalkulna. Így a hangjegy határok, hallás után is, világosan értelmezhetők, akár *rövid*, akár *hosszú* vagy *átkötött hangjegy* szólal meg, és a *prím hangközök* egymás utáni, azonos magasságú hangjai sem folynak egybe. Mindezzel a **tanulás könnyítését** céloztuk.

Váltás megnyitott PDF dokumentumok között a *Ctrl+Alt+Tab* / *Ctrl+Alt+Shift+Tab*

billentyű kombinációk lenyomásával történik (a következőre / előzőre).

Ugrás szövegből a képalbumra a szövegben lévő képikonra kattintva történik.

A **visszaugrás az előzőleg megjelenített oldalra** a képre kattintva történik, kivéve, ha a PDF életrajzot nem az *AcrobatReader* programmal, hanem *böngészővel* nyitjuk meg.

A **visszaugrást az előzőleg megjelenített oldalra** az *AcrobatReader* program **támogatja** az "*<alt> + <balra kurzor>*" billentyű kombináció lenyomásával is.

Vigyázat: NE az "*<alt gr> + <balra kurzor>*" billentyű kombinációt nyomjuk! Ezzel

ugyanis rendszer-szinten elforgatjuk a képernyőt 90°-kal balra. Ha véletlenül megtettük, az "*<alt gr> + <Fel kurzor>*" lenyomásával állíthatjuk vissza.

Ha a MIDI lejátszás nem hallható

További **ismert probléma** lehet, hogy *a Windows Media Player használata után az "SW" (szoftveres szintetizátor) nevű hangerő szabályzó nulla értékre állítódik*, amit az operációs rendszer éppen a MIDI hangfájlok lejátszásához használ. Emiatt a MIDI lejátszás nem hallatszik. Ez egy gyakran tapasztalt probléma, ha valaki *a Windows Media Player* programot előzőleg használta. **Megoldás:** az *SW hangerő szabályzó csúszkáját magasabb értékre kell állítani*. A hangerő szabályzó a Vezérlő Pulton érhető el, a "Hangok és audioeszközök tulajdonságai" nevű párbeszédablakban, annak "Audio" nevű fül panelében, a "Hanglejátszás" vagy "MIDI-zene lejátszása" keretek egyikében, a "Hangerő..." nevű gombra kattintva elérhető, "Fő hangerő" nevű, párbeszédablakban.

Nyomtatás

Az énekeket elsősorban képernyőn vagy kivetítőn való megjelenítésre terveztük, fekvő (dia) formátumban. De a nyomtatásban történő megjelenítés inkább álló formátumot igényel. A kétféle igénynek felel meg a fekvő diák egymás alá való helyezése, egy álló A5-ös oldalon két fekvő diával, megspórolva az összes mű kottáját álló formátumban is megszerkesztő többletmunkát. Egyszólamú ének vagy hangszeres mű, de még 4 szólamú kórusmű esetén is egy kottasor elsődlegesen horizontálisan, majd csak utána egymás alatt, vertikálisan tölti ki a rendelkezésre álló helyet. Indokolt tehát a horizontális tájolású dia formátumot a legkisebb szerkezeti egység alapeleméül választani. Ettől eltérést csak a sok szólamú zenekari művek elsődlegesen is álló tájolású össz-partitúrái indokolnak a sok szólam vertikális terjeszkedése miatt. Az itt közreadott szinte valamennyi mű azonban inkább az előbbi, fekvő formátumhoz igazodik.

Természetesen bárki kinyomtathatja bármelyik közreadott PDF kötetet tetszése szerint. Azonban a 3.3-as, 4.2-es köteteket direkt a *füzet* alakra *előkészített* közreadás egyszerű *kinyomtatására* szántuk. Ezáltal **A4-es** ívekre, **normál, kétoldalas beállítással, egész terjedelemben kell nyomtatni**; Vigyázat: **normál**, és **nem füzet** nyomtatási módban! A **nyomtatási sorrend** az elejétől nyomtatott ívek sorszáma értendő. A teljes anyag nyomtatása után, az alábbi „*Füzetkészítés*” műveletsorban három dologra ügyeljünk: a - *sorrend*, - *összehajtás*, - *egyberakás* szabálya.

Sorrend: Vegyük az első 5 ívet a *nyomtatás sorrendjében* és egyenként hajtsuk is meg:

Összehajtás: *Rövidebb oldaluk mentén* félbehajtva, minden íven a *legkisebb* és a *legnagyobb* oldalszám *kívülre*, *belülre* pedig e *kettő közti* két oldalszám *kerüljön!*
Balra eső hajtott oldalával egyenként tegyük le sorrendben az íveket.

Egyberakás: A sorrendben **1.** hajtott *ívbe*, *V alakban tartva*, *helyezzük bele* a **2.** hajtott *ívet*, abba a **3. ívet**, abba a **4. ívet** és legfelülre az **5. ívet**. Az utolsó (5.) hajtott ív belső oldalain mindig két szomszédos (páros-páratlan) oldalszámnak kell állni.

A jó munkát a füzet *helyes oldalsorrendje igazolja*. *Eltévesztett* sorrend, hajtás, berakás *műveletsor* esetén eligazít az íven lévő oldalszámok különbsége. A *helyes ív sorrendnél* a V-be hajtott ív *belső-külső* felén a *szomszédos oldalszámok különbsége*:

Az **5. ív** belső felén: $0+1= \mathbf{1}=(11-10)$; külső felén: $4-1= \mathbf{3}=(12-9)$;

A **4. ív** belső felén: $4+1= \mathbf{5}=(13-8)$; külső felén: $8-1= \mathbf{7}=(14-7)$;

A **3. ív** belső felén: $8+1= \mathbf{9}=(15-6)$; külső felén: $12-1= \mathbf{11}=(16-5)$;

A **2. ív** belső felén: $12+1= \mathbf{13}=(17-4)$; külső felén: $16-1= \mathbf{15}=(18-3)$;

Az **1. ív** belső felén: $16+1= \mathbf{17}=(19-2)$; külső felén: $20-1= \mathbf{19}=(20-1)$;

A fenti táblán az első 5 ív belső-külső felén a szomszédos oldalszám különbségek *szabálya*, és zárójelben az (oldalszám különbségek) *példái* is láthatók.

A *téves ív hajtás* a *belső-külső* oldalt *felcseréli*, de ellentétesen hajtva már helyes lesz.

Isméltés: A maradék ívekből a következő 5 íven addig ismételjük a hajtás, egyberakás műveletét, míg minden ív el nem fogy. Ha végül 5 ívnél kevesebb marad, abból is a *sorrend, összehajtás, egyberakás* szabályát tartva készüljön a füzet. Itt is az utolsó hajtott ív belső oldalain mindig két szomszédos oldalszám áll.

Az elkészült 20 oldalas, A5-ös méretű füzeteket úgy helyezzük egymásra, hogy a hajtott oldaluk jobbra, legmagasabb oldalszámuk felül legyen. Így minden füzet legelső oldalszáma soron követi az alatta lévő füzet legfelső oldalszámát, biztosítva a füzetek könyvbe kötésének helyes sorrendjét.

A fenti műveletsor elvégzésével igényes kivitelű, egybeköthető könyv kiadvány füzeteket kapunk, amiket könyvkötőnél be is köttethetünk. Bár a könyvkötő talán nem igényli, de a házi bekötéshez biztosítottunk a borító oldalaihoz ragasztható két extra lapot az első füzet legelején és az utolsó füzet legvégén, a kiadvány még strapabíróbb kivitele céljából. Ezeken oldalszám sincs, a számozás a lapozható résztől kezdődik. Ezért a füzetek oldalszámozása eltolódik, a maximális oldalszám 20-nak valamely egész számú többszörösénél kisebb. Erre odafigyelve a füzetkészítésnél számítani kell.

A használhatóság érdekében a kötetek betűrendes tartalomjegyzéket, szerző és forrás mutatót is tartalmaznak.

Amennyiben egy felhasználó csak egy-egy énekművet szeretne nyomtatni, pl. alkalmi használatra, akkor ehhez kiindulásul inkább a dia oldalakba szervezett köteteket javasoljuk, ahol a nyomtatás kezdő és záró oldalszámát, elrendezését, a választott ének versek megjelenítését, az oldalformátumot a felhasználó igényei szerint szabhatja meg.

Énektanulás

A megjelenítés és meghallgatás együttes lehetősége igen megkönnyíti a *művek megtanulását*, akár a kottaolvasásban járatlan felhasználók számára is. Ezzel nagy számban kibővül a felhasználók köre, mert elég, ha valaki szeret énekelni, és szívesen megtanul új (addig számára ismeretlen) énekeket, amit külső zenei segítség igénybevétele nélkül is megtehet már. Aki pedig megismert egy számára új és kedves éneket, az annál szívesebben tanítja meg azoknak, akikkel szeret és szokott együtt énekelni. Így pedig az énekek elterjesztésébe bárki bekapcsolódhat, aki a számítógépén zenei segítő nélkül is meg tudott hallgatni és tanulni egy új éneket. Ez elősegíti az énekkincs szélesebb körű *megismerését, elterjesztését*, sőt, az értékesebb, kedveltebb énekek egyfajta *természetes kiválogatódását* is. Sajnos igaz, hogy zeneileg képzett éneklők még mindig kevesen vannak az énekelni szerető hívők között, és nagy szükség lenne olyan zenében jártas éneklőkre, akik másokat szívesen tanítanak énekelni. Köszönet a jó példával előljáróknak.

Az Úr áldását kérve a felhasználókra, jó tanulást kíván
a közreadó: Vadászyné Czakó Márta, és a szerkesztő: Fáy Aladár.

Budapest, 2020.10.01

Felhasználhatóság

E kiadvány Vadászyné Czakó Márta közreadó engedélyével és megbízásából került a világhálóra, aki Czakó Jenő dr. szellemi hagyatékának gondozója és egyik örököse is.

A kiadvány teljes anyaga változtatás nélkül felhasználható a szerző élete és művei megismerésére, az énekművek gyülekezeti vagy egyéni éneklésére, tanulására, tanítására; továbbá ingyenesen hozzáférhető, letölthető, másolható, nyomtatható, hallgatható.

A kiadványban foglalt énekadatok helyességét lehetőségünk szerint ellenőriztük, és a korábbi közreadások hiányos, téves adataival szemben referencia értékű közlésnek szánjuk. Amennyiben ön felhasználóként mégis hibát, téves adatot talál, arról kérem, értesítse a szerkesztőt, amit előre is köszönünk.

Amennyiben a használatot, ill. felhasználhatóságot illető kérdése, észrevétele van, forduljon a *kiadvány szerkesztőjéhez* (Fáy Aladár) az alábbi elérhetőségen:

e-mail: metaglot@gmail.com, vagy

(§) telefonszám: [+36 30 2638106](tel:+36302638106); [+36 1 2121837](tel:+3612121837);

Budapest, 2020.10.01.